

Силабус курсу Монетарне управління економікою

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий) рівень
Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітньо-наукова програма – Фінанси, банківська справа та страхування

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

д.е.н., проф. Дзюблюк Олександр Валерійович

Контактна інформація

alex5203@ukr.net, +380672601689

Опис дисципліни

Дисципліна орієнтована на глибоке та ґрунтовне засвоєння основ управління економікою, методів його аналізу та оцінювання, які доцільно використовувати в сучасних умовах, досліджуючи механізми його забезпечення. Ця дисципліна відноситься до циклу обов'язкових, які формують фаховий світогляд майбутніх науковців, здатних розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Курс «Монетарне управління економікою» охоплює методологічні основи аналізу чинників та критеріїв стабільності економічних процесів, методи та прийоми їх визначення, тенденцій розвитку та шляхів забезпечення тощо. Цей курс має сприяти формуванню висококваліфікованих фахівців у сфері фінансів, банківської діяльності та страхування.

Головним завданням курсу «Монетарне управління економікою» є вивчення методологічних та методичних питань організації управління економічною стабільністю, чинників, що її забезпечують, методів оцінювання діяльності структурних об'єктів за допомогою фінансових показників, вибору стратегії управління економічними процесами, способів захисту від ризику. Оволодіння цим курсом має виробити у пошукувачів навички практичного використання методів та прийомів оцінювання економічних явищ в процесі прийняття управлінських рішень.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
6 / 3	Тема 1. Економічна сутність монетарного управління економікою та фактори впливу на	Знати теоретичні основи монетарного управління економікою, його економічну сутність та взаємозв'язок з іншими економічними категоріями; вміти аналізувати зовнішні та внутрішні чинники, що впливають на економічні процеси та взаємозв'язок монетарної та фіскальної політик в системі державного регулювання економіки; визначати	Усне опитування, ситуативні завдання, дискусія, есе

	неї	місце та роль монетарної політики у загальноекономічній політиці держави. Розуміти загальні принципи та методи монетарного управління економікою, а також застосувати їх у власних дослідженнях у сфері фінансів, банківської справи та страхування та у викладацькій практиці.	
9 / 4,5	Тема 2. Основи організації монетарного управління економікою та інструменти монетарного регулювання	Знати основні підходи, напрями та інструментарії державного регулювання економіки; характеризувати та класифікувати інструменти монетарного управління економікою; вміти оцінювати вплив адміністративних інструментів центрального банку на основні параметри грошового обігу; мінімальних резервних вимог, облікової ставки та операцій на відкритому ринку на стан грошової сфери; вміти визначати дієвість інструментів грошово-кредитного регулювання у перехідній економіці та застосовувати їх на практиці та за напрямом дослідження.	Усне опитування, ситуативні завдання, дискусія, кейси, тести, есе
6 / 3	Тема 3. Центральний банк в системі органів монетарного управління економікою	Визначати роль НБУ у здійсненні монетарного управління економікою; аналізувати та прогнозувати економічну ситуацію в Україні; вміти оцінювати ефективність монетарної політики та обґрунтовувати пропозиції щодо оптимізації її інструментів задля забезпечення стабільності банківської системи та економіки загалом; застосовувати методи, інструменти та технології монетарного управління економікою за напрямом досліджень.	Усне опитування, ситуативні завдання, дискусія, кейси, тести, есе
9 / 4,5	Тема 4. Трансмійні механізми у процесі монетарного управління економікою	Розуміти сутність та значення механізму грошової трансмісії; знати теорію трансмісійних механізмів у трактуванні кейнсіанців та монетаристів; застосовувати її за напрямком дослідження; оцінювати дієвість каналів механізму грошової трансмісії в Україні. Вміти обґрунтовувати пропозиції щодо вдосконалення державного регулювання каналів фінансово-грошової змішаної трансмісії в Україні.	Усне опитування, ситуативні завдання, дискусія, есе

Літературні джерела

1. Адамик Б. П. Центральний банк і грошово-кредитна політика : підручник. Тернопіль : Карт-бланш, 2007. 393 с.
2. Алімпієв Є. В. Державне регулювання фінансово-монетарної трансмісії в українській економіці. *Дисерт. на здобуття наук. ступ. доктора економ. наук.* Київ. 2015.
3. Алімпієв Є. В. Фінансово-монетарна трансмісія у державному регулюванні економіки: монографія. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2013. 356 с.

4. Бабаєв В. М. До запитання про методологічні засади пошуку ефективних методів управління. *Теорія і практика управління соціальної системи*. 2010. № 3. С. 11–16.
5. Базилевич В., Базилевич К., Баластрик Л. Макроекономіка. К.: Знання, 2008. 743 с.
6. Грошово-кредитне регулювання у механізмі забезпечення макроекономічної стабілізації і ефективності функціонування банківської системи України : моногр. / за ред. О. В. Дзюблюка. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 530 с.
7. Губарева І. О., Огородня Є. М. Причинно-наслідкові зв'язки інструментів монетарної політики та показників сталого розвитку економіки країни (на прикладі облікової ставки НБУ). *Бізнес Інформ*. 2013. № 9. С. 264-273.
8. Ефективність управління в процесі реформування: макро- та мікроекономічний аспекти : Колективна монографія [І.Ф. Радіонова, Є.В. Алімпієв, О.П. Тищенко та ін.]. К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2012. 364 с.
9. Лисенко Р. С., Ніколайчук С. А., Сомик А. В. Монетарний трансмісійний механізм в Україні. Стаття 2. Аналіз дії трансмісійного механізму грошовокредитної політики. *Вісник НБУ*. 2007. № 11. С. 18–24.
10. Михасюк І. В. Державне регулювання економіки. Львів : Українські технології, 2009. 640 с.
11. Монетарна політика Національного банку України: сучасний стан та перспективи змін / За ред. В.С. Стельмаха. К.: Центр наукових досліджень Національного банку України, УБС НБУ, 2009. 404с.
12. Монетарний трансмісійний механізм в Україні : науково-аналітичні матеріали. [Мищенко В. І., Петрик О. І., Сомик А. В., Лисенко Р. С. та ін.]. К. : Національний банк України. Центр наукових досліджень, 2008. Випуск 9. 144с.
13. Ніколайчук С. Дієвість монетарного трансмісійного механізму в Україні після впровадження інфляційного таргетування. URL : http://econom.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/2019_04_05_MTMChernivtsi_v1.pdf
14. Про Національний банк України : Закон України від 20 травня 1999 р. № 679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
15. Посилення значимості монетарної політики в країнах Центральної і Східної Європи у посткризовий період і рекомендації для України. Наук. ред. В.Юрчишин. Київ: Заповіт, 2019. 147 с.
16. Ридзевська О.В. Особливості механізму та цілей монетарної політики України. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*, 2009, випуск 16 ч. II. С. 235-242.
17. Самуельсон П. А., Нордгаус В. Д. Макроекономіка: підручник. К. : Вид-во «Основи», 1995.676 с.
18. Стеченко Д. М. Державне регулювання економіки : навч. посіб. К. : МАУП, 2008. 176 с.
19. Формування монетарної економіки і монетарної політики Національного банку України в контексті розвитку світової економічної теорії: монографія / авт. кол.; за наук. ред. Т.С.Смовженко, Г.Я. Стеблій. К.: УБС НБУ, 2010. 271 с.
20. Центральний банк і грошово-кредитна політика Підруч. За заг. ред. Т.А. Говорушко. Львів «Магнолія 2006», 2015. 224 с.
21. Швайка Л. А. Державне регулювання економіки.: Навч. посіб. К.: Знання, 2006. 435с.
22. Adrian, Tobias. *Monetary Policy, Financial Conditions, and Financial Stability* - Federal Reserve Bank of New York Staff Reports. December 2016. 44 p.
23. Carvalho, Carlos. *Do People Understand Monetary Policy?* - Federal Reserve Bank of San Francisco Working Paper Series. April 2014. 50 p.
24. Cencini, Alvaro. *Monetary theory: National and International*. London: Routledge. 2014. 384 p.
25. Heffernan, Shelagh. *Modern Banking*. London: John Wiley & Sons Ltd. 2015. 716 p.
26. Makin, Anthony J. *International Money and Finance*. New York: Routledge. 2017. 203 p.
27. Matthews, Kent. *Issues in Monetary Policy: The Relationship between Money and the Financial Markets*. London: John Wiley & Sons Ltd. 2016. 191 p.

28. Matthews, Kent. *The Economics of Banking*. London: John Wiley & Sons Ltd. 2014. 257 p.
29. Rauchway, Eric. *The Mmoney Makers : How Roosevelt and Keynes Ended the Depression, Defeated Fascism, and Secured a Prosperous Peace*. New York: Basic Books. 2015. 337 p.
30. Salter, Alexander William. *An Introduction to Monetary Policy Rules* - Mercatus Working Paper, Mercatus Center at George Mason University. November 2014. 41 p.
31. Visser, Hans. *A Guide to International Monetary Economics: Exchange Rate Theories, Systems and Policies*, 3rd Edition. Northampton: Edward Elgar Publishing, Inc. 2014. 272 p.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять – усно	10
Модуль 1 (теми 1-4) – обговорення питань, тестів	20
Модуль 2 (теми 2-3) – обговорення питань, тестів	20
Ессе (теми 1-4) – індивідуальна письмова робота	10
Екзамен (теми 1-4) – тести, завдання	40

Шкала оцінювання здобувачів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом